IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Finansów Publicznych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do monitorowania wykorzystania środków unijnych (nr 15)**

z dnia 8 marca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych

– podkomisji stałej do monitorowania wykorzystania środków unijnych (nr 15)

8 marca 2023 r.

Podkomisja stała do monitorowania wykorzystania środków unijnych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację ministra funduszy i polityki regionalnej dotyczącą realizacji Krajowego Planu Odbudowy w zakresie:
– wdrożenia i kontraktacji,
– harmonogramu konkursów na 2023 rok,
– planu finansowego na lata 2023-2026, w tym wniosku o płatności.

– informacją Zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. na temat prefinansowania projektów docelowych finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy.

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Jarosińska-Jedynak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Sebastian Sobieraj** dyrektor Departamentu Obsługi Rozliczeń Polskiego Funduszu Rozwoju.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adrian Mackiewicz**, **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie podkomisji do monitorowania wykorzystania środków unijnych.

Bardzo serdecznie witam panią minister Małgorzatę Jarosińską-Jedynak z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, panią dyrektor Renatę Calak – dyrektor Departamentu Strategii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, oraz pana dyrektora Sebastiana Sobieraja – dyrektora Departamentu Obsługi Rozliczeń Polskiego Funduszu Rozwoju.

W trakcie dzisiejszego posiedzenia podkomisji program… porządek dzienny obejmuje dwie informacje – informację ministra funduszy i polityki regionalnej dotyczącą realizacji Krajowego Planu Odbudowy w zakresie wdrażania i kontraktacji harmonogramu konkursów na 2023 r. planu finansowego na lata 2023–2026 z uwzględnieniem wniosków o płatność i drugi punkt to informacja zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju na temat prefinansowania projektów docelowo finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy.

Bardzo serdecznie witam panią poseł i panów posłów, którzy przybyli na dzisiejsze posiedzenie podkomisji. Myślę, że temat jest dosyć ciekawy, więc liczę również na informacje ze strony pani minister. Jeśli państwo pozwolicie, to przejdziemy do punktu pierwszego i poproszę panią minister o przedstawienie informacji w tym zakresie.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w kontekście pytania, które zostało zadane w pierwszej kolejności, dotyczącego wdrażania kontraktacji, szanowni

państwo, od momentu akceptacji Krajowego Planu Odbudowy przez Komisję Europejską i Radę Unii Europejskiej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podjęło szereg istotnych działań, które są niezbędne do tego, aby wdrażać Krajowy Plan Odbudowy. 24 sierpnia 2022 r. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Grzegorz Puda podpisał umowę na część dotacyjną i część pożyczkową. 13 kwietnia ub.r. umowa na część dotacyjną została podpisana przez Komisję Europejską. 19 września ub.r. została podpisana na część pożyczkową. Ustalenia operacyjne, które są niezbędne do tego, aby realizować założenia, czyli te kwestie proceduralne, zostały wynegocjowane w bardzo szybkim tempie w porównaniu z innymi państwami członkowskimi, które negocjowały te ustalenia operacyjne w terminie 4–5 miesięcy. Polsce zajęło to 3 miesiące. Te ustalenia operacyjne zostały podpisane 5 grudnia ub.r. przez ministra funduszy i polityki regionalnej. 9 grudnia ub.r. zostały podpisane przez Komisarza do Spraw Gospodarczych Paolo Gentiloniego i zakończył się ten proces formalny zatwierdzania Krajowego Planu Odbudowy, co umożliwia już składanie wniosków o płatność. Na chwilę obecną podpisanych zostało 11 porozumień o realizacji reform i inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Te porozumienia zostały zawarte pomiędzy Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej jako instytucją koordynującą Krajowy Plan Odbudowy a instytucjami odpowiedzialnymi za realizację reform i instytucjami odpowiedzialnymi za realizację inwestycji. Podpisane zostały porozumienia z Ministerstwem Edukacji i Nauki, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwem Finansów, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwem Aktywów Państwowych, Ministerstwem Rozwoju Technologii, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministerstwem Infrastruktury. Do tych 11 właśnie dochodzi jeszcze jedno porozumienie, czyli 12. Dodatkowo jeszcze podpisane zostało porozumienie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Trwają prace nad podpisaniem pozostałych porozumień. Do podpisania pozostało Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Obrony Narodowej. Obecnie jesteśmy w trakcie przygotowywania rewizji Krajowego Planu Odbudowy ze względu na konieczność zaprogramowania rozdziału dotyczącego REPowerEU. Dodatkowe 2 760 000 tys euro, które trzeba zaprogramować w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Termin, który planowany jest na wprowadzenie tych zmian i przekazanie zmodyfikowanego Krajowego Planu Odbudowy do Komisji Europejskiej, to maj bieżącego roku.

O kwestii wniosków o płatność za chwilę powiem w kolejnej części. Co jeszcze wydarzyło się w ramach prac nad Krajowym Planem Odbudowy? Równocześnie toczyły się działania, które miały na celu powołanie Komitetu Monitorującego do Krajowego Planu Odbudowy. Przede wszystkim to nasza Polska inicjatywa niewynikająca z przepisów Komisji Europejskiej. Przede wszystkim to ma służyć włączeniu przedstawicieli samorządów, partnerów społecznych, partnerów gospodarczych, organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego w monitorowanie realizacji Krajowego Planu Odbudowy. Ten Komitet Monitorujący został powołany zarządzeniem ministra funduszy i polityki regionalnej 4 sierpnia 2022 r. W skład komitetu obecnie wchodzi 60 osób – 30 przedstawicieli strony rządowej i 30 przedstawicieli strony pozarządowej. Oficjalne powołania zostały przekazane do członków Komitetu Monitorującego, imiennie do członków Komitetu Monitorującego 14 grudnia 2020 r. W tej chwili z członkami Komitetu Monitorującego dyskutowany jest regulamin pracy Komitetu Monitorującego. Te dyskusje rozpoczęły się na początku stycznia br. Do 9 lutego br. czekaliśmy na zgłoszenie uwag od poszczególnych członków Komitetu Monitorującego. W tej chwili jesteśmy w trakcie weryfikacji tych zgłoszonych uwag i postulatów, które zostały zgłoszone. Tych uwag jest bardzo dużo. Na bieżąco jesteśmy w tej chwili w kontakcie z przedstawicielami Komitetu Monitorującego. Chcemy uzgodnić te wszystkie uwagi, które zostały zgłoszone do regulaminu prac Komitetu Monitorującego tak, aby wszystkie strony były usatysfakcjonowane przede wszystkim pracą w Komitecie Monitorującym, bo to niełatwe wyzwanie. Pierwsze takie oficjalne posiedzenie Komitetu Monitorującego, który przyjmie regulamin pracy Komitetu Monitorującego, ale również pochyli się nad przeglądem realizacji Krajowego Planu Odbudowy i będzie opiniował proponowane zmiany do Krajowego Planu Odbudowy, planujemy w maju br., natomiast do maja br. będą trwały… będą

również odbywały się i będą miały miejsce takie spotkania robocze z członkami Komitetu Monitorującego, przede wszystkim mające na celu uzgodnienie tych uwag, które wpłynęły do regulaminu, i przedyskutowanie zmian, które będą wprowadzane do Krajowego Planu Odbudowy.

Jeżeli chodzi o harmonogram konkursów na rok 2023, szanowni państwo, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jest tym resortem, który koordynuje wdrażanie Krajowego Planu Odbudowy. Natomiast za realizację poszczególnych reform i inwestycji tak, jak wcześniej powiedziałam, odpowiadają poszczególni ministrowie resortowi, którzy znają również doskonale szczegóły poszczególnych konkursów, terminy, założenia. Myślę więc, że na kolejne takie spotkania – to taka moja propozycja – warto byłoby również zapraszać przedstawicieli tych resortów, żeby mogli w szczegółach opowiedzieć o założeniach.

Ale pomimo tego, że te środki z Krajowego Planu Odbudowy jeszcze nie wpływają, my cały czas realizujemy te inwestycje, które są z części dotacyjnej Krajowego Planu Odbudowy – te, które mogą korzystać z prefinansowania krajowego. Myślę, że o tym dokładnie opowie przedstawiciel funduszu rozwoju w dalszej części, zgodnie z agendą naszego posiedzenia, ale te nabory, tak jak powiedziałam, są realizowane przez poszczególne resorty. Na chwilę obecną uruchomiono konkursy dla 11 inwestycji, które dotyczyły przede wszystkim dostaw produktów rolnych i spożywczych. Tam było 5 naborów wniosków. Dotyczyły szkolnictwa zawodowego (były 4 nabory), opieki nad dziećmi do lat 3 w ramach Programu Maluch Plus. Był również konkurs na Podmioty Ekonomii Społecznej, na instalacje OZE w społecznościach energetycznych (przeprowadzono 2 nabory). Również nabór na przygotowanie terenów inwestycyjnych, na kwestie związane z planowaniem przestrzennym, na program Czyste Powietrze. Był również nabór na inwestycje dotyczące ciepłownictwa, nabór na morskie farmy wiatrowe oraz nabór na projekty z zakresu e-administracji. Budżety tych inwestycji, w których uruchomiono konkursy, stanowią około 30% alokacji Krajowego Planu Odbudowy. W pierwszej połowie br. planowane jest uruchomienie naborów dla kolejnych 18 inwestycji. Budżet tych kolejnych 18 inwestycji to około 31% alokacji Krajowego Planu Odbudowy. W ramach tych 18 inwestycji mamy 5 inwestycji z komponentu A, 6 inwestycji z komponentu B, 1 inwestycję z komponentu C, 5 inwestycji z komponentu D i 1 inwestycję z komponentu E. Jeżeli chodzi o drugą połowę roku 2023, w planach jest uruchomienie kolejnych 4 inwestycji. Szanowni państwo, na stronie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej zawarte są wszystkie szczegółowe informacje o naborach rozpoczętych, naborach zakończonych, naborach, które są również planowane w ramach Krajowego Planu Odbudowy w pierwszej połowie 2023 r., więc zachęcam do tego, żeby na bieżąco śledzić te informacje, również na stronach poszczególnych ministerstw, które odpowiadają za poszczególne komponenty.

Jeżeli chodzi o plan finansowy na lata 2023–2026, w tym również wnioski o płatność, które będziemy przekładać do Komisji Europejskiej, to szanowni państwo, cały czas jesteśmy przed złożeniem pierwszego wniosku o płatność. Ten pierwszy wniosek o płatność obejmuje 37 kamieni milowych, które były realizowane w okresie od 1 lutego 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. Te konsultacje z Komisją Europejską dotyczące potwierdzenia realizacji prawidłowości każdego z tych 37 kamieni milowych zakończyły się w czerwcu ub.r. Wartość tego pierwszego wniosku o płatność to 4 200 000 tys. euro, w części dotacyjnej 2 800 000 tys. euro, a w części pożyczkowej 1 300 000 tys. euro. Do wysłania tego pierwszego wniosku o płatność, jak państwo doskonale wiecie, brakuje spełnienia 2… 3 kamieni milowych – 2 dotyczących zmiany ustawy o Sądzie Najwyższym. Ta znowelizowana ustawa z 9 lutego br. została przekazana do podpisu prezydenta. Prezydent 20 lutego br. skierował nowelizację ustawy do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej. Czekamy na rezultat. Trzeci kamień milowy, który również jest objęty pierwszym wnioskiem o płatność, to jest zmiana ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych. Projekt ustawy został uchwalony 8 lutego br. podczas 72. posiedzenia Sejmu. 9 lutego br. projekt został przekazany prezydentowi i marszałkowi Senatu i, szanowni państwo, czekamy na podpis… na przyjęcie ustawy przez Sejm i podpis prezydenta.

Szanowni państwo, te dokumenty, które poświadczają spełnienie tych trzech kamieni milowych po przyjęciu zostaną zamieszczone w systemie informatycznym FEnIKS – To jest komisyjny system informacyjny – tak samo jak i pozostałe kamienie milowe, które już są wprowadzone i system czeka tylko na uzupełnienie tych trzech kamieni milowych, aby można było go wysłać do Komisji Europejskiej. Komisja Europejska – tylko przypomnę, bo już wielokrotnie mówiliśmy o tym – ma 2 miesiące na ocenę i potwierdzenie prawidłowości realizacji wszystkich mierników ujętych w pierwszym wniosku o płatność. Kolejny miesiąc trwa zaopiniowanie wniosku przez komitet ekonomiczno-finansowy i komitet RRF. Dopiero po wydaniu tej pozytywnej opinii komitetu komisja podejmie decyzję o wypłacie środków, więc zakładamy te terminy dwóch miesięcy i miesiąca na ocenę plus jeszcze dwa tygodnie na przesłanie środków.

Jeżeli chodzi o pozostałe wnioski o płatność, to biorąc pod uwagę, że zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji inwestycji finansowanych w ramach RRF państwa członkowskie mogą złożyć dwa wnioski o płatność w roku, podjęliśmy decyzję o skumulowana drugiego i trzeciego wniosku w jeden pakiet i o przesłaniu do Komisji Europejskiej drugiego i trzeciego wniosku. Te prace nad przygotowaniem drugiego i trzeciego wniosku o płatność są już mocno zaawansowane. Drugi wniosek o płatność to 41 mierników o wartości 4 550 000 tys. euro. Cześć dotacyjna 3 mld euro, część pożyczkowa 1 500 000 tys. euro. Trzeci wniosek natomiast to 16 mierników o wartości 3 mld euro – 2 mld euro to część pożyczkowa, 1 mld euro to część… Przepraszam, 2 mld euro to część dotacyjna, 1 mld euro to część pożyczkowa. Planujemy wysłanie oczywiście w tym roku. Wszystko uzależnione jest od złożenia pierwszego wniosku o płatność. Jeżeli chodzi o drugi wniosek o płatność, jest on za okres 3 i 4 kwartału 2022 r. To jest 41 mierników. Tak jak powiedziałam, do przygotowania tych 41 mierników jest około 50 dokumentów towarzyszących. Dotychczas zrealizowanych zostało 13 mierników. 28 jest w trakcie realizacji. Dla zdecydowanej większości tych mierników zakończenie prac planowane jest jeszcze w pierwszym kwartale br.

W przypadku od trzeciego wniosku o płatność – on obejmuje okres pierwszego i drugiego kwartału 2023 r. – mamy do zrealizowania 16 mierników i do przygotowania około 25 dokumentów towarzyszących. Z tego trzeciego wniosku i tych 16 mierników dotychczas zrealizowane zostały 3 mierniki. 13 wciąż jest realizowanych, ale przypomnę, że to jest wniosek za pierwszy i drugi kwartał. Dla zdecydowanej większości tych mierników zakończenie prac planowane jest w pierwszym kwartale. Pozostała część to prace, które powinny zakończyć się w drugim kwartale bieżącego roku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Szanowni państwo, rozpoczynamy dyskusję w części informacji przedstawionych przez panią minister. Jeżeli państwo pozwolicie, to pozwolę sobie zadać parę pytań związanych z tą informacją. Pani minister, pierwsze pytanie dotyczy tych wniosków o płatność, które pani minister tutaj przywołała. Jak rozumiem, do końca roku to powinno być w tych dwóch skumulowanych wnioskach o płatność 12,3 mld euro, prawda? Jeśli dobrze liczyłem, to taka kwota wychodzi. Jak rozumiem, wnioski o płatność to nie tylko jest kwestia zrealizowania poszczególnych kamieni milowych i mierników, które są opisane, ale również chyba musi temu towarzyszyć realizacja konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, bo to nie jest element zaliczkowy, tylko jak gdyby już zrealizowane projekty. To by oznaczało, że te projekty *de facto* na kwotę pewnie około 60 mld zł musiałyby być zrealizowane już tylko do końca… właściwie do pierwszej połowy 2023 r.

Stąd również mam takie pytania, bo tego mi trochę brakowało w tej informacji, czy państwo macie takie tabele finansowe jako ten urząd – ministerstwo odpowiedzialne za koordynację całego programu? Oczywiście mam świadomość, że poszczególne ministerstwa prowadzą konkretne projekty, ale zbiorczo państwo za to odpowiadacie. W związku z powyższym państwo powinniście mieć konkretne tabele finansowe. Nie wiem, czy jest możliwość, abyśmy dostali również taką informację na piśmie, ile było tam wykonania finansowego… zaangażowania na koniec 2022 r., jakie planujecie na 2023 r., 2024 r i 2025 r., bo zakładam, że cała wartość tego programu, te 34 mld euro czy 35 mld euro, która jest częścią zatwierdzonego KPO, macie rozpisaną.

Druga część jest taka. Czy rząd całkowicie zrezygnował z puli dodatkowych 20 mld euro, chyba ponad 22 mld euro – tyle nam jeszcze chyba zostaje z części pożyczkowej czy może rozważcie państwo poszerzenie Krajowego Planu Odbudowy o tę część pożyczkową niewykorzystaną z przyznanej na alokacji, a jeśli rozważacie – tak zakładam, że rozważacie – to jakie trzeba spełnić elementy i kryteria w odpowiednich terminach, żebyśmy z taką korektą Krajowego Planu Odbudowy wystąpili, żeby wystąpić o te dodatkowe 22 mld euro, które są jeszcze niewykorzystane. To jest drugi element.

Pani minister przy tym wniosku o płatność przywołała taki element, że jest potrzebna ustawa wiatrakowa i jak gdyby rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego w zakresie tej części dotyczącej praworządności. Jak rozumiem do momentu wyroku Trybunału Konstytucyjnego ten wniosek będzie zamrożony. Nie może zostać uruchomiony, bo byłoby to bezprzedmiotowe. Rozumiem, że takie zobowiązanie dwustronne polskiego rządu i Komisji Europejskiej – tak to jest uzgodnione – że dopóki to formalnie nie zostanie spełnione, to wysyłanie wniosku po prostu mija się z celem, bo on zostanie zwrócony z uwagi na niespełnienie kamienia milowego, tak jak mówił minister Szynkowski vel Sęk, kluczowego, takiego uruchamiającego, powiedziałbym, umożliwiającego w ogóle jakikolwiek dialog.

Jedno tylko pytanie tak na marginesie, bo oczywiście te nabory są… ich pula jest robiona, natomiast mam pytanie, bo to mnie bardziej intryguje. MON chyba za wiele tych pieniędzy nie ma, ale intryguje mnie Ministerstwo Zdrowia, bo Ministerstwo Zdrowia ma 20% całej alokacji programu Krajowego Planu Odbudowy. To jest chyba ta część dotacyjna i pożyczkowa. Tam chyba było takie zobowiązanie publiczne rządu po 1 mln euro dla szpitala powiatowego. W związku z powyższym nie mogę jak gdyby pojąć, dlaczego tak bardzo zdecentralizowana część tego instrumentu nie została uruchomiona, tym bardziej że wiemy, że szpitale czekają na środki finansowe, tym bardziej że te środki finansowe miały chyba iść na ZOL-e, na oddziały geriatryczne, na opiekę nad osobami starszymi. W wieloletnich ramach finansowych zdrowie jest akurat w tych aspektach wyłączone. Tam zostaje tylko ambulatoryjna opieka medyczna. Zastanawiam się, dlaczego Ministerstwo Zdrowia nie jest aktywne na tym polu i nie chce, żeby ten instrument wsparcia w szpitalach został jak najszybciej uruchomiony. To jest ta jedna część.

Oczywiście jest jeszcze druga część dotycząca informatyzacji i trzecia część w zdrowiu z tego, co pamiętam, bardzo ważna, to jest otwieranie kolejnych kierunków medycznych. To znaczy, jeśli oni dzisiaj tego nie zrobili, to znaczy, że mamy kolejny rok stracony w zakresie kierunków medycznych, bo dzisiaj mamy marzec 2023 r., a trzeba zatwierdzić akredytację. To absolutnie niemożliwe, żeby to uzyskać do października br., więc tak naprawdę zostają nam później tylko dwa lata, a tam miały być – nie wiem – chyba stypendia dla studentów. Wiele miejscowości ma ogłoszone, że będą tam programy. Małopolska, Tarnów… Ministrowie składali deklarację, że będzie kierunek lekarski otwarty, a tego po prostu nie ma. Pytam się, bo czas odgrywa istotną rolę. Zostają 2 lata, więc umówmy się, że ciężko będzie te części zrealizować.

I trzecie, już ostatnie moje pytanie, bo chcę, żeby państwo również mieli możliwość zadania pytań, na jaką kwotę dokapitalizowany został – nie wiem, czy to jest właściwe słowo, ale tak to traktuję – program Czyste Powietrze. On od samego założenia miał mieć źródło finansowania z KPO. Jaki jest program, to my go mniej więcej od 4–5 lat z wieloma zmianami znamy, natomiast on miał ciągły deficyt taki, że nie miał finansowania zapewnionego. Skoro państwo rozstrzygnęliście ten konkurs, to na jaką kwotę tę dotacyjną został dofinansowany ten pogram Czyste Powietrze? Z mojej strony to tyle.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Mam kilka pytań. Przepraszam za spóźnienie, ale byłam w innym miejscu, w którym po prostu być musiałam. Właściwie od pani minister dowiedziałam się, że ten pierwszy wniosek o płatność dotyczy okresu luty 2020 r. – czerwiec 2022 r., bo choć wiedzieliśmy, że objęte mogą być projekty, reformy, działania od lutego 2020 r., to mimo tego, że byłam dzisiaj z panem senatorem Klichem na kontroli, to państwo – i mówię to z przykrością – odpowiadaliście chyba trochę jednak tak, żeby nam nie odpowiedzieć, bo pytaliśmy o ten pierwszy wniosek i z odpowiedzi ani pana dyrektora, ani pani dyrektor nie wynikało, że ten wniosek

zamyka się w czerwcu 2022 r. Postawię więc jeszcze raz pytanie, które postawiłam tam, na które jednak nie dostałam odpowiedzi takiej precyzyjnej i prawdziwej. Jakie inwestycje – nie pytam o reformy, tylko o inwestycje – już zakończone bez procedury przewidzianej w KPO, czyli bez konkursu, bez nadzoru i tak dalej, i tak dalej, jakie zakończone inwestycje znajdą się w tym drugim, jak rozumiem wniosku, zrealizowane od czerwca 2022 r. do tego momentu, którego dotyczy ten drugi wniosek, czyli trzeci–czwarty kwartał 2022 r.? To po pierwsze. Czyli inwestycje, które nie przeszły procedury konkursowej przewidzianej w KPO czy w ustawie wdrożeniowej, a włożyliście je państwo do drugiego wniosku.

Drugie pytanie. Pani minister powiedziała, że macie tam 41 mierników, że 16 jest realizowanych. To jest mniej niż 50% w związku z tym moja obawa, jak to jest? Rozumiem, mówicie o okresie, który się zakończył, bo mamy 2023, a macie ciągle ponad połowę mierników niezrealizowanych. Jakby pani wyjaśniła mi, o co chodzi i jak to możliwe, bo dla mnie to jest trochę nielogiczne.

Trzecie moje pytanie. Mówicie państwo o drugim i trzecim wniosku. Drugi to jest rok, który już był, czyli drugie półrocze poprzedniego roku. Tam pani minister była łaskawa powiedzieć, że ponad miliard to były pożyczki, tymczasem wiemy skądinąd i to jakby zostało powiedziane dzisiaj podczas kontroli, że dopóki nie ma *de facto* decyzji, że z funduszu odbudowy mogą popłynąć z pożyczki pieniądze do Polski, to minister finansów, który jest zobowiązany… to znaczy, który ma finansować czy prefinansować te projekty pożyczkowe, nie ma podstawy prawnej, żeby te pieniądze wypłacić. Z czego więc zostały sfinansowane te projekty w drugim półroczu ubiegłego roku, jeżeli nie było podstawy prawnej do ich finansowania?

I trzecie moje… Czy w ogóle jest jakiś dokument, który właściwie rozwiązuje, jak myślę, pytania poszczególnych ministrów, którzy dostają do zrealizowania projekty na podstawie tego porozumienia między ministrem funduszy a poszczególnymi resortami, wiedzą, że mają projekty pożyczkowe, a nie mają na nie pieniędzy? Czy państwo wydali – nie wiem – jakiś zarządzenie czy stanowisko? Skąd ten minister ma wziąć pieniądze, żeby nie poszedł do więzienia niebawem, a przynajmniej żeby nie złamał dyscypliny finansów publicznych?

I jeszcze jedna rzecz. Rozumiem, że wiatraki, czyli przełamanie tego impasu trwającego 7 lat dla energetyki wiatrowej, nie są konieczne do pierwszego wniosku, bo państwo w pierwszym wniosku włożyliście… To znaczy, inaczej zadam to pytanie. Czy ta reforma wiatrakowa jest w pierwszym wniosku?

I ostatnie moje pytanie. Ile kosztuje *offshore*. To znaczy, jakie środki w KPO są przewidziane na *offshore*? Jak w planie finansowym, który – mam nadzieję – jakiś pewnie ułomny, bo nie bardzo również jest do niego podstawa prawna, państwo musicie mieć, ile w tym roku Ministerstwo Aktywów Państwowych powinno przeznaczyć na te działania czy w tym roku, czy już w poprzednim. Nie wiem, chciałabym, żeby pani minister mi to wyjaśniła, ile środków już zostało przeznaczone na ten *offshore* I ile powinno być przeznaczone do końca tego roku? To na razie tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tylko techniczne pytanie do pani minister, bo tych pytań jest dosyć dużo. Czy wystarczy pierwsza tura, a później reszta, czy wszystkie? Tak technicznie. Wszystkie, tak? Dobrze, w takim razie teraz, bardzo proszę. Pani minister teraz odpowie.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Proszę bardzo. Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o drugi i trzeci wniosek o płatność – pytanie pana przewodniczącego – w drugim wniosku o płatność to jest 4 555 000 tys. euro, w trzecim wniosku o płatność to jest 3 040 000 tys. euro, czyli łącznie drugi i trzeci wniosek o płatność to jest 7 590 000 tys. euro. ….4 200 000 tys. euro to pierwszy wniosek, tak.

Jeżeli chodzi o podział na granty i pożyczki, to drugi wniosek o płatność, część pożyczkowa to jest 1044 mln euro, część dotacyjna to jest 2 003 000 tys. euro, w trzecim wniosku o płatność… Przepraszam, to był trzeci wniosek. Drugi wniosek… Może więc jeszcze raz, żeby się nie pomylić. Pierwszy, tak? Pierwszy, ten, który jest składany. Dobrze, już. Pierwszy wniosek o płatność, czyli ten, do którego potrzebujemy ustawy wiatrakowej i ustawy o sądzie

to jest 4 200 000 tys. euro całość, 2 851 000 tys. euro to jest część dotacyjna, 1 368 000 tys. euro to jest część pożyczkowa. Drugi wniosek o płatność – 4 555 000 tys. euro, część dotacyjna 3 021 000 tys. euro, część pożyczkowa 1 531 000 tys. euro. Trzeci wniosek o płatność to jest 3 040 000 tys. euro, 2 003 000 tys. euro to jest część dotacyjna, 1 044 000 tys. euro to jest część pożyczkowa.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z tabelami finansowymi, mamy zestawienie, które pokazuje reformy i inwestycje, które mają być realizowane terminowo z planem finansowym. PFR takie tabele, takie zestawienie posiada. Pozwolimy sobie przekazać państwu takie zestawienie tabelaryczne.

Jeżeli chodzi o część pożyczkową, te 22 700 000 tys. euro w części pożyczkowej, w tej chwili, szanowni państwo, prowadzimy analizę razem z Ministerstwem Finansów w zakresie opłacalności tej pożyczki plus przygotowania też inwestycji do tej części pożyczkowej, bo przedstawiając informacje o tym, państwo członkowskie również musi przekazać stosowne inwestycje, które będą realizowane w ramach części pożyczkowej. Do końca miesiąca marca br. trzeba przedstawić informację Komisji Europejskiej w zakresie tego, czy państwo członkowskie decyduje się na część pożyczkową czy nie. Do końca sierpnia br. trzeba przedstawić zmieniony Krajowy Plan Odbudowy, który będzie już zawierał tę część pożyczkową. Nie ma decyzji, bo tak jak powiedziałam, w tej chwili prowadzone są analizy razem z Ministerstwa Finansów w kontekście opłacalności tych pożyczek i kwestii inwestycji, które będą przedstawione do tych pożyczek.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

…są oprocentowane?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Nie wiem. Przepraszam, nie wiem. Są rzeczy, których nie wiem, i to jest jedna z nich. Przedstawimy oczywiście. Przekażemy tę informację.

Pan przewodniczący, czy zakończenie… ustawa dotycząca sądownictwa w kontekście przekazania do Trybunału Konstytucyjnego… Szanowni państwo, zgodnie z ustaleniami, które są prowadzone również przez pana ministra Szynkowskiego vel Sęka, możemy przedstawić we wniosku o płatność zakończoną procedurę. Czyli tak naprawdę ustawa z podpisem pana prezydenta zarówno ustawa dotycząca sądownictwa, jak i ustawa dotycząca wiatraków z podpisem. Dopiero podpis prezydenta pozwala nam na wysłanie wniosku o płatność.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z Ministerstwem Zdrowia, z brakiem podpisu pod porozumieniem przez Ministerstwo Zdrowia, szanowni państwo, tak jak powiedziałam, również nie chcę odpowiadać za resorty i za ministrów właściwych w tych resortach, więc myślę, że to pytanie trzeba skierować do Ministerstwa Zdrowia. Natomiast wiem, że to opóźnienia wynikające stąd, że Ministerstwo Zdrowia prowadzi rozmowy z Ministerstwem Finansów w zakresie gwarancji środków, w kwestiach dotyczących VAT w projektach, więc tutaj jakieś ustalenia pomiędzy Ministerstwem Zdrowia a Ministerstwem Finansów trwają.

Dokapitalizowanie programu Czyste Powietrze. Zgodnie z Krajowymi Planem Odbudowy tam jest około 114 mln zł, które będzie zwiększać wartość programu. Natomiast w szczegółach pan przedstawiciel PFR będzie wiedział, jak to wygląda w tej chwili w tych wnioskach, które są. Natomiast całościowo to jest 114 mln zł.

Jeżeli chodzi o pytania pani poseł Leszczyny, jeżeli chodzi o pierwszy wniosek o płatność, szanowni państwo, tak naprawdę pierwszy i drugi wniosek o płatność nie zawiera takich twardych inwestycji infrastrukturalnych, bo rozumiem, że o to chodziło. To nie są więc takie twarde inwestycje, które są realizowane, tylko są to działania na zasadzie ustawy, reformy, rozporządzenia, zmiany w kodeksie…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani minister, chyba chodziło o coś innego. Czy pod te reformy musiały być przeprowadzone jakieś przedsięwzięcia, czyli czy poszły za tym wydatki środków publicznych, które podkładacie do rozliczenia?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Właśnie o tym mówię, że nie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

W momencie, kiedy my pokazujemy w pierwszym wniosku o płatność ustawę o Sądzie Najwyższym jako realizację dwóch kamieni, wyceniamy przygotowanie ustawy, cały proces przygotowania i koszty, i to przedstawiamy jako wniosek, jako kwestię do refundacji. To samo jest w przypadku drugiego wniosku o płatność, czyli na razie również są zmiany odpowiednich przepisów i one wycenione są na te 4,5 mld euro, natomiast inwestycje, czyli to, co będziemy musieli za chwilę pokazywać jako twarde inwestycje zrealizowane, będą pojawiać się w trzecim wniosku o płatność. Już poszczególne, ale to nie będą zakończone inwestycje. One będą w trakcie realizacji. Przedstawimy więc państwu również taki monitoring stanu przygotowania tych poszczególnych kamieni milowych, które zostały określone, i co w ramach tego zostało wykonane.

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Panie przewodniczący,… Pani minister, chciałbym zrozumieć to, co pani w tej chwili powiedziała, bo zrozumiałem to tak, że występujecie państwo z wnioskiem, zakładając, że będzie ustawa sądowa i ustawa wiatrakowa, występuje z wnioskiem o 4 200 000 tys. euro na przygotowanie ustawy. Tu nie ma żadnych inwestycji. Jak to ma być rozliczone? Na co te pieniądze? Jak te pieniądze będą zaksięgowane? Na co one idą? To jest 20 mld zł.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Szanowni państwo, system Krajowego Planu Odbudowy rozliczania środków w ramach instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności jest zupełnie inny niż ten, który już doskonale znamy z polityki spójności. To nie są więc takie twarde inwestycje, na które my mamy fakturę i przedstawiamy tę fakturę, tylko my rozliczamy się zgodnie z kamieniami milowymi, które zostały określone w dokumencie, czyli w Krajowym Planie Odbudowy. I ten kamień milowy, na przykład czytam kamień milowy z drugiego wniosku o płatność, jak mi się uda: „Przyjęcie ostatecznego wyboru terenów inwestycyjnych do przygotowania. Przeprowadzono audyt terenów inwestycyjnych w celu identyfikacji terenów, które mogłyby zostać przygotowane pod potencjalne inwestycje. Konieczne jest ogłoszenie naboru w celu wyłonienia ostatecznych terenów inwestycyjnych na wsparcie. Trwa uzgodnienie kryteriów naboru wniosków, analiza zgłoszonych uwag. Planowany termin ogłoszenia to pierwszy–drugi kwartał 2023”. I to jest nazwa miernika. My się rozliczamy z Komisją Europejską w oparciu o ten miernik, czyli pokazujemy odpowiednie dokumenty, jak ogłoszenie wyboru, przyjęcie kryteriów, i przedstawiamy te kryteria. I ten miernik został wyceniony przez Komisję Europejską. Jeżeli Komisja Europejska zaakceptuje realizację, czyli potwierdzi prawidłowość dokumentów, które zostały przedstawione, przekazuje państwu członkowskiemu kwotę na ten konkretny miernik. Mając tę kwotę, możemy realizować też inne działania, czyli już twarde inwestycje, bazując również na tych środkach. To więc jest zupełnie inny system rozliczania niż polityki spójności: faktura, przelew i tak dalej. To więc tak wygląda.

Jeżeli chodzi o pożyczki, tak, szanowni państwo, generalnie zapisy ustawy wdrożeniowej nie pozwalają nam na to, aby minister finansów przeznaczał środki na realizację działań finansowanych w ramach pożyczki, czyli tych mierników, które określone zostały jako system pożyczkowy, natomiast poszczególne resorty w ramach swoich środków budżetowych, które mają, bo tutaj nie ma żadnego zakazu, mogą te inwestycje realizować.

Jeżeli chodzi o reformę wiatrakową, to reforma wiatrakowa, szanowni państwo, była od samego początku w ramach pierwszego wniosku o płatność, bo również przewinęły się takie informacje, że ona gdzieś została odrzucona. Nie była. Ona od samego początku była wskazana jako do realizacji w ramach pierwszego wniosku o płatność, więc ta ustawa wiatrakowa… tutaj miernikiem jest przyjęcie ustawy, wejście w życie ustawy wiatrakowej. Mówię w skrócie „wiatrakowej”. Ona więc musi być przedstawiona w pierwszym wniosku o płatność.

Jeżeli chodzi o *offshore*, ile środków, to te informacje PFR również posiada, bo akurat nie przygotowaliśmy się do tego, żeby mieć całościowo. Ja więc nie mam, ale PFR na szczęście ma.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Przepraszam bardzo, bo pani minister jeszcze nie odpowiedziała na to moje pytanie. W trzecim mówi pani, że w drugim wniosku, który obejmuje ubiegłe półrocze, tak, ubiegłego roku jest 41 mierników, po czym pani powiedziała, że to jest sama legislacja, ale spełnionych jest tylko 16. Jakby więc pani powiedziała, dlaczego… to znaczy,… bo nie rozumiem. Mówimy, że coś zostało zrobione w ubiegłym roku. To w dodatku jest tylko – w cudzysłowie „tylko" – ustawa, rozporządzenie, proces legislacyjny. Zrobiliście więc w zeszłym roku, a mierniki niespełnione? Gdyby pani jednak mi to rozwinęła.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Jasne. Nie mówiłam, że coś zrobiliśmy w zeszłym roku, tylko że wniosek o płatność obejmuje tamten rok. Faktycznie 41 mierników. 16… Przepraszam. 13 z tych mierników zostało zrealizowanych. Jeżeli państwo pozwolicie, to przekażemy tabelkę, bo ona wygląda mniej więcej tak. Pokażemy więc tę tabelkę, co jest w trakcie realizacji, co nie zostało… jak to w tej chwili wygląda. To samo jest w przypadku trzeciego wniosku o płatność. To są po prostu te tabele, które są, tylko uzupełnimy je po prostu o kwestie zrealizowania bądź niezrealizowania.

Poseł Michał Krawczyk (KO) – spoza składu podkomisji:

Panie przewodniczący,…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Już oddam głos kolejnym posłom. Mam tylko taką prośbę do pani minister, że chcielibyśmy mieć…, bo ja widzę, że zatwierdzając Krajowy Plan Odbudowy, państwo *de facto* wiecie, ile będziemy mieli tych wniosków o płatność, czyli jeden to był do czerwca 2022 r. i później dwa razy w roku. Ten jeden włączycie w tym roku, więc w 2023 r. – można powiedzieć – złożycie dwa wnioski. Planujecie, bo czy złożycie, tego nie wiem, ale planujecie złożyć dwa wnioski, ale one będą obejmowały jak gdyby trzy. Te z KPO. Ale tak samo macie zapisane dwa na 2024 r., macie zapisane dwa na 2025 r i dwa na 2026 r. Przy czym ten drugi będzie wnioskiem końcowym już, jak gdyby zamykającym już program. Jak rozumiem, to, co pani podawała, te poszczególne mierniki, które są niezbędne do zrealizowania, już dzisiaj są przypisane do poszczególnych wniosków o płatność, tak? Czyli my możemy dostać *de facto* rozpisane 8 wniosków o płatność. 9, ale tylko 8 będzie złożonych, tak? Dobrze rozumiem, tak? Bo tyle macie wniosków zapisanych? 9? I dla tych 9 są przypisane konkretne reformy – mierniki. Uważam, że jak mamy dostać materiał, to powinniśmy dostać ten materiał całościowy do 2026 r. Wtedy będziemy mieli również możliwość, że tak powiem analizy dokumentu i patrzenia, czy ten Krajowy Plan Odbudowy jest realizowany zgodnie z harmonogramem.

Był pan poseł Rosati. Pan poseł Krawczyk.

Poseł Michał Krawczyk (KO) – spoza składu podkomisji:

Chciałem tylko króciutko dopytać o jedną rzecz, Marku, jeśli pozwolisz. Przepraszam. Chciałem zapytać o ustawę wiatrakową. Inna ustawa trafiła jako projekt rządowy, inna wczoraj wyszła z Komisji. Czy ona spełnia według pani minister kamień milowy?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani minister, chodzi *de facto* o 700 m. Czy jeśli Sejm odrzuci poprawkę senacką, tę 500 m, czy jest pewność, że Komisja Europejska uzna to za zrealizowanie kamienia milowego? Czy może być tutaj jakieś pole do interpretacji, a w konsekwencji do odrzucenia i nieuznania tego za kamień milowy? Przepraszam, że doszczegóławiam pytanie, ale jak rozumiem, o to chodziło.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, jeżeli pytacie mnie o pewność, to równie dobrze moglibyście zapytać o wyniki w totolotku chyba. Nie ma pewności, szanowni państwo. Nigdy nie ma pewności.

Poseł Michał Krawczyk (KO) – spoza składu podkomisji:

Nie, ale kamień milowy jest sformułowany w Krajowym Planie Odbudowy.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Już mówię. W Krajowym Planie Odbudowy nigdzie nie ma informacji dotyczącej odległości wiatraków od miejsca zamieszkania. Nie ma „500 m", „700 m", „1000 m" „2000 m". Nigdzie nie ma takich informacji. Jeżeli więc pytacie mnie państwo, czy 500 albo 700 będzie problemem, to nie powinno być zgodnie z zapisami dokumentu, który został przez Komisję Europejską i przez nas przyjęty. Ta więc pewność, czy ona jest akceptowalna przez Komisję Europejską, będzie dopiero w momencie, kiedy komisja oceni ustawę, ale nie w kontekście odległości, bo takich informacji, takich zapisów nigdzie w dokumencie nie ma.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

10 H, czyli 1,5 km, było kwestionowane. Poseł Rosati.

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Właśnie, 10 H było jednak kwestionowane. Komisja Europejska jednak uznaje, że to było rozwiązanie, które nie spełnia głównego celu, czyli jakby rozwoju energetyki odnawialnej wiatrowej. Rozumiem więc, że pani nie wie, czy 700…

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Mówimy raczej o mocach, które będą wytwarzane w ramach odnawialnych źródeł energii. Odległość więc 10 H…

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Ale wiemy, że 700 m wyłącza 80% czy 75% kraju…

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Tak, ale odległość 10 H nie dawała mocy, które zostały zadeklarowane, czyli 2,3 MW wytworzonej energii z OZE, więc przy tych założeniach, które są w tej chwili, ta moc, która miała być spełniona, będzie spełniona.

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Przy 700 m 2,3 GW z wiatru będzie spełnione?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Będzie spełnione.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani minister, przepraszam, że wejdę. Ministerstwo Klimatu nie ma analiz, jak zmiana ustawy będzie skutkowała tą mocą. Oni nie mają takich… Oni mieli to zrobione to dla 500. Dla 500 m miało i wiadomo, że dla 500 m ta moc byłaby osiągnięta. Po zmianie…

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Dobrze, ok.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO) – spoza składu podkomisji:

Wczoraj mieliśmy Komisję Energii i Klimatu i nikt nie odpowiedział w jakim zakresie. Pani minister obecna na posiedzeniu komisji nie była w stanie odpowiedzieć, czy ta poprawka, która została odrzucona, ta dotycząca tych 700 m, spełni czy nie.

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Dobrze, rozumiem, że nie wiadomo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Mam pytanie do posłów, czy w pierwszym punkcie są jeszcze jakieś pytania?

Poseł Dariusz Rosati (KO) – spoza składu podkomisji:

Chciałem jeszcze szybko. Pani wspomniała na początku o konkursach, które zostały uruchomione, a niektóre są w przygotowaniu. Chciałem zapytać. To są, rozumiem, konkursy na inwestycje, prawda? Na jaką kwotę opiewają te konkursy, które w tej chwili są albo rozstrzygnięte, albo są w trakcie rozstrzygania? One, rozumiem, dotyczą pierwszej transzy, prawda? Czyli będą pokryte ewentualnie z pierwszego wniosku?

Po drugie, pani posługuje się terminem miernika. Chcę, żebyśmy uściślili. W KPO mamy kamienie milowe, które są reformami, i mamy cele, które są głównie inwestycjami, prawda? Pani, mówiąc o miernikach, co ma na myśli? Kamienie milowe? To jest drugie pytanie.

I trzecie pytanie. Komitet monitorujący. Z tego, co pani powiedziała, on zacznie pracę, jak dobrze pójdzie, w maju br. Możemy mieć taką sytuację, że pierwszy wniosek państwo złożycie, zakładając oczywiście, że wszystko pójdzie dobrze i w Trybunale Konstytucyjnym i gdzie indziej, wcześniej. Oznacza to, że komitet monitorujący właściwie nie zajmie się tym pierwszym wnioskiem generalnie albo zajmie się z opóźnieniem? Teraz państwo pracujecie nad regulaminem. W maju br. albo potem on ma się dopiero zebrać i rozpocząć pracę.

I może jeszcze… Również będę musiał wyjść za chwilę. Jeżeli jest przedstawiciel PFR, to chciałbym zapytać, jakie środki PSR otrzymał ze zwrotów, jeśli chodzi o programy pandemiczne, i w związku z tym jakimi środkami dysponuje, jeśli chodzi o wykorzystanie do realizacji inwestycji ujętych w Krajowym Planie Odbudowy do momentu, kiedy trafią do Polski albo nie trafiają pieniądze europejskie?

Dyrektor Departamentu Obsługi Rozliczeń Polskiego Funduszu Rozwoju Sebastian Sobieraj:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

… Wysoka Komisjo, obecnie po tych, że tak powiem, lutowych danych dotyczących spływu środków ze zwrotów z lutego br. mamy obecnie około 17 mld zł zwrotów z tarcz finansowych, które były udzielane przedsiębiorcom. Mowa o tych covidowych. Miesięcznie około 860 mln zł spływa nam jeszcze na rachunki z tych zwrotów. Mowa tutaj o takich płatnościach regularnych. Część jest obsługiwana przez naszych outsourcerów, można powiedzieć, tych nieregularnie spłacających, natomiast to jest niewielka część tych środków. Do końca roku, w zasadzie do końca wakacji, bo w lipcu br. jest ostatnia rata spłat tych nieumożonych części subwencji finansowych, będziemy mieli łącznie około… to znaczy, nie uwzględniając oczywiście bieżących wydatków na KPO, łącznie zwroty z tarcz przewidywaliśmy na około 24 mld zł.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie wiem, czy… bo pani poseł Wargocka, pan poseł Siekierski i później jeszcze pani minister i pana dyrektora poproszę o refinansowanie, dobrze?

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Pani minister, pani udzieliła takiej informacji, że jeszcze będzie zmiana w Krajowym Planie Odbudowy w związku z kwotą 2 700 000 tys. euro. Proszę przybliżyć mi ten temat.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan poseł Siekierski.

Poseł Czesław Siekierski (KP) – spoza składu podkomisji:

Bardzo przepraszam za swoją niewiedzę, bo chciałbym po państwa wypowiedzi ułożyć sobie, jaki jest harmonogram, gdzie jesteśmy, cośmy zrobili, jakie są warunki, bo często mam takie pytania, a myślę, że nie jestem takim laikiem – ileś lat spędziłem w Europarlamencie, ale nie ogarniam tego. W związku z tym, czy moglibyście pomóc mi i wyjaśnić, ile zakontraktowaliśmy, czy mamy prawo do kontraktacji, czy macie to uzgodnione, czy prefinansowanie jest finansowane z Polskiego Funduszu Rozwoju czy z banku gospodarstwa, czy te pieniądze trafiają już do tych realizatorów poszczególnych projektów i czy możemy te przyjęte faktury… ja rozumiem, że one wszystkie zrealizowane są w tym KPO, który złożyliście w 2021 r. w maju, kiedy nie daliście nam nawet do przejrzenia, tylko tak szybko wysyłaliście. Ale rozumiem, że macie na to takie uzgodnienia, że jak już będą zrealizowane te kamienie milowe, te cele, to to finansowanie będzie szło i że te pieniądze będą zwracane. Ile mamy…

Z czego wynika, że nie mamy wykorzystanej tej części kredytowej, bo przecież ta gospodarka potrzebuje kapitału i te kredyty w ramach KPO są w miarę na dobrych warunkach?

Wreszcie jeśli chodzi o skład, o strukturę Komitetu Monitorującego, mam pytanie, czy na przykład nasz przewodniczący podkomisji może być obserwatorem, jeśli będzie Komitet Monitorujący? Czy on może się przysłuchiwać? Rozumiem, że on nie może być w składzie komitetu. … Tak? … Właśnie. … Może nie chcę, żeby był każdy, ale … Tak.

I wreszcie jaka jest ocena, czy na tle innych krajów ta kwota, którą Polska otrzymała w KPO, bo jak patrzę na to, co otrzymały Włochy, Hiszpania i tak dalej, to mi się wydaje, że ona jest chyba trochę za mała do tych warunków czy kryteriów, które powinny być wzięte pod uwagę,… jakie Polska powinna otrzymać wedle tych kryteriów.

To właściwie tyle. Nie chodzi mi o jakieś takie elementy krytyczne, tylko informacyjnie, bo są pytania, właściwie jak to jest z tymi środkami, bo są kamienie milowe, jedne, drugie, cele, a ludzie pytają, a mnie jest głupio, że ja sam się w tym wszystkim gubię.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Postaram się odpowiedzieć na wszystko. Gdybym o czymś zapomniała, to poproszę przywołać mnie do porządku. Komitet Monitorujący. Szanowni Państwo, zgodnie z zadaniami, które ma Komitet Monitorujący – one wynikają z zapisów ustawy wdrożeniowej. Nie wiem, czym miałby się zająć Komitet Monitorujący, jeżeli chodzi o pierwszy wniosek o płatność, bo nie wiem, weryfikacja wniosku czy analiza wniosku nie leży w kompetencjach Komitetu Monitorującego, więc jakby ten termin z niczym tutaj nie koliduje, żeby składać pierwszy wniosek o płatność.

Jeżeli chodzi o 2,7 mld euro i na co mają być przeznaczone, szanowni państwo, przede wszystkim przez Komisję Europejską została podjęta decyzja dotycząca nowych środków, które uzupełniają ten instrument odbudowy i zwiększania odporności w kontekście budowania bezpieczeństwa energetycznego poszczególnych państw, więc są to środki, które mają być przeznaczone na inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii, budową magazynów energii, sieciami przesyłowymi w kontekście właśnie tego bezpieczeństwa energetycznego, które będzie budowane, więc my również te inwestycje w OZE i w magazyny będziemy uzupełniać. Tak, to jest dotacja. To jest 2,7 mld euro dotacji.

Szanowni państwo, odpowiadając trochę od końca, jak wyglądamy na tle innych państw członkowskich, jeżeli chodzi o środki w ramach Krajowego Planu Odbudowy, to ta alokacja dla Polski, szanowni państwo, jest zdecydowanie mniejsza w porównaniu z innymi państwami, jak chociażby Włochy czy Hiszpania, a wynika ona z tego podziału, który został przyjęty, czyli z kryteriów, które były przyjmowane do podziału środków na instrument. Przede wszystkim brane było pod uwagę PKB danego państwa członkowskiego, stopa bezrobocia w danym państwie członkowskim i na moment, kiedy były przyjmowane wskaźniki, Polska w tym czasie covidowym była w bardzo dobrej sytuacji, jeżeli chodzi o te wszystkie wartości. Szanowni państwo, ponieważ zgodnie z procedurami wszystkie krajowe plany odbudowy przechodziły taką rewizję dotyczącą alokacji środków, w 2022 r. ta rewizja była przeprowadzona, i zgodnie z tą rewizją polski Krajowy Plan Odbudowy został zmniejszony o 1,3 mld euro ze względu właśnie na wielkość tych wskaźników, pokazującą dobrą sytuację gospodarczą w Polsce.

Jeżeli chodzi o obserwatorów w ramach Komitetu Monitorującego Krajowy Plan Odbudowy, szanowni państwo, oczywiście decyzję o tym podejmuje przewodniczący Komitetu Monitorującego, ale każdy może być takim obserwatorem. Każdy może przyjść i zobaczyć. Oczywiście musimy uwzględniać również możliwości techniczne, bo tak jak mówiłam, samych członków Komitetu Monitorującego mamy już 60 osób, więc musimy również wiedzieć wcześniej, ile tych osób pojawi się na Komitecie Monitorującym, żeby można było technicznie dostosować się do tego, więc oczywiście obserwatorzy są jak najbardziej mile widziani.

Prawo do kontraktacji i prefinansowanie. Tak, szanowni państwo, mamy do tego prawo, żeby prefinansować środkami. To zostało w bardzo długich dyskusjach i nego-

cjacjach również przeprowadzone, aby realizować te inwestycje, realizować działania, więc PFR ma do tego prawo, aby prefinansować inwestycje i rozpocząć ich realizację, a później będziemy uzupełniać to po wpływie środków. W ramach pierwszego wniosku o płatność będziemy te środki uzupełniać.

Szanowni państwo, my, analizując te kwestie dodatkowych środków w ramach pożyczki, to jest, 22 mld euro, które możemy dodatkowo zaangażować w ramach Krajowego Planu Odbudowy, musimy brać pod uwagę bardzo wiele aspektów, a zwłaszcza wielość środków na rynku, które się pojawią. Przypomnę, polityka spójności, która również rusza, to 76 mld zł, które będą do wykorzystania oraz środki budżetu państwa plus środki Krajowego Planu Odbudowy, więc to również musimy brać pod uwagę, analizując możliwość wchłonięcia tych środków przez rynek, bo tutaj również czas 2026 r. powoduje, że to muszą być środki bardzo szybko angażowane. Jak więc mówiłam, analizujemy w tej chwili, żeby podjąć dobrą, słuszną decyzję w kontekście potrzeb, przed którymi stoimy, ale również możliwości absorpcji tych środków, żeby nie dublować się. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Może teraz poproszę pana dyrektora Sebastiana Sobieraja o przedstawienie informacji w tej drugiej części na temat prefinansowania projektów docelowo finansowanych z KPO. Jak będą jakieś pytania, to jeszcze później w tej części po informacji pana dyrektora. Dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Jasne. Bardzo dziękuję. Może zaczynając od początku, żeby usystematyzować, Polskiemu Funduszowi Rozwoju powierzono właśnie zajęcie się obsługą techniczną tej części bezzwrotnej, grantowej KPO. Podpisaliśmy umowę z ministerstwem funduszy 5 sierpnia w ubiegłym roku, na mocy której oczywiście zobowiązaliśmy się do zapewnienia prefinansowania projektów KPO, jak również budowy systemu, który będzie obsługiwał wypłaty dla całego KPO. W ramach prefinansowania – to dla wiedzy wszystkich – mamy kilka źródeł, z których to prefinansowanie możemy robić. To w pierwszej kolejności są oczywiście środki ze zwrotów nieumorzonych części subwencji udzielonych w ramach tarcz finansowych w tym okresie covidowym (to były tarcze 1.0, 2.0, duża tarcza dla dużych przedsiębiorstw). Z tych części subwencji, które zostały nieumorzone, średnio około trzydzieści parę procent z każdej subwencji, która była udzielona przez PFR, trzeba było zwrócić. Te środki są zwracane, można powiedzieć, w formie ratalnej. Każdy przedsiębiorca miał 24 miesiące na to, żeby zwrócić tę nieumorzoną część podzieloną właśnie na te raty. I właśnie tę ostatnią ratę takiej dużej puli przedsiębiorców, którzy zaczęli spłacać, będziemy mieli koniec właśnie w bieżącym roku, w wakacje. Lipiec to jest ostatnia taka duża pula spłat. Natomiast oczywiście później, w ramach jakichś tam postępowań wyjaśniających, były również udzielane subwencje. Wydawano decyzje pozytywne i od tego czasu również zaczyna się bieg tych 24 miesięcy spłat, więc pewnie jeszcze coś tam będzie spływało, natomiast to będą już takie nieznaczne wartości, o których w tym momencie rozmawiamy.

System został zbudowany. On działa, funkcjonuje, natomiast, żeby móc udostępnić ten system resortom czy instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji, jak również ich jednostkom wspierającym, Polski Fundusz Rozwoju po tym, jak ministerstwo funduszy podpisuje porozumienia z tymi resortami, podpisuje umowy finansowania tych inwestycji. Tych umów finansowania inwestycji zawarliśmy 10, jak do tej pory. Jest to KPRM, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rozwoju Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Edukacji Nauki, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Klimatu i Środowiska, Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Infrastruktury. To są te resorty, z którymi zawarliśmy umowy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Wszystkie mają podpisane z wyjątkiem jednego, tak?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

W takim razie lepiej powiedzieć, które nie podpisały.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Z którymi jeszcze nie podpisaliśmy na ten moment, a mamy już uzgodnione umowy? To jest Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jesteśmy z nimi w uzgodnieniu. W zasadzie z Ministerstwem Zdrowia pewnie za chwilę będziemy… przepraszam, z MKiDN będziemy pewnie za chwilę podpisywali. Myślę, że to niedługo się stanie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ze zdrowiem chyba nie, bo najpierw trzeba z ministerstwem funduszy podpisać.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Tak, to było ministerstwo kultury. Moja pomyłka. Taka jest więc kolej rzeczy. W momencie, kiedy już mamy te umowy podpisane, dajemy dostępy do systemów i tak dalej, więc ministerstwa mają już prawo do składania zlecenia wypłaty.

Polski Fundusz Rozwoju obsługuje, jak już wspomniałem, technicznie tę część dotacyjną KPO. My merytorycznie nie wchodzimy w terminarze, w wielkość inwestycji, komu dać, komu nie dać. Po prostu zlecenia wypłat, które do nas są składane w systemie, są przez nas realizowane. Oczywiście uprzednio są zaakceptowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, ponieważ jest to taka ścieżka, proces – ja już nie będę wchodził w szczegóły, chyba że państwo chcą je znać, mogę oczywiście powiedzieć, jak wygląda ta ścieżka wypłaty takiego zlecenia, natomiast…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Mam tylko pytanie bardziej do pani minister. Rozumiem, że ministerstwo daje dyspozycję i, tak jak przedtem BGK wypłacał transzę, tak samo teraz tę transzę wypłaca PFR, tak? Ministerstwa składają dyspozycje, tak?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Poszczególne ministerstwa.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Tak, poszczególne ministerstwa, które są odpowiedzialne za realizację inwestycji. Na podstawie porozumień, które są zawarte z ministerstwem funduszy przez resorty i te instytucje odpowiedzialne za realizację… tam są harmonogramy, w ramach których są realizowane te wypłaty. Oczywiście na samym końcu jest to… Podczas w ogóle całego procesu ministerstwo funduszy ma ten taki ostateczny nadzór – w każdym momencie może zlecenie anulować i my go wtedy nie zrealizujemy.

I teraz tak, jeżeli chodzi o zlecenia wypłaty, które do tej pory zrealizowaliśmy w naszym systemie, to pierwsze było w listopadzie dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ubiegłym roku. Natomiast w ubiegłym roku wypłaciliśmy około 118 mln zł. Łącznie do dziś jest 461 428 tys. zł wypłaconych w ramach zleceń, które otrzymaliśmy do wypłaty. Wypłacaliśmy w zasadzie dla trzech instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji, to jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska i Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Jak trzeba, mogę podać konkretne kwoty, dla których resortów, ile wypłacaliśmy i w ramach jakich inwestycji. To wszystko mamy, więc jeśli państwo będą chcieli, to oczywiście mogę to przedstawić.

W ramach naszego systemu, opieramy się również na prognozach, które są składane przez poszczególne instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji, jak również jednostki wspierające. Te prognozy są składane cyklicznie co miesiąc do 19. dnia kalendarzowego każdego miesiąca. Prognozy są wypłacane na 3 miesiące do przodu w układzie na miesiąc do przodu i dwa zbiorcze. I teraz tak, w ramach prognoz, które zostały złożone w naszym systemie przez te jednostki, w marcu br. prognoza wypłat to jest 412 589 tys. zł, natomiast zbiorczo na kwiecień i maj br. resorty i jednostki wspierające zaplanowały wypłatę kwoty 1 282 265 tys. zł. Oczywiście mam również szczegółowe rozbicie na poszczególne resorty i jednostki wspierające.

O środkach, które posiadamy na prefinansowanie, w zasadzie już powiedziałem, natomiast w celu uzupełnienia oczywiście te 24 mld zł to są zwroty z tych nieumorzonych części subwencji finansowych, natomiast zgodnie z naszą umową z ministerstwem funduszy w momencie, kiedy środki tarczowe się skończą, wtedy jako PFR… i oczywiście kiedy środki europejskie do nas jeszcze nie dotrą, Polski Fundusz Rozwoju ma obowiązek wyjść oczywiście w uzgodnieniu z instytucją… funduszy i w porozumieniu z Ministerstwem Finansów po finansowanie zewnętrzne, emitując obligacje na rynku. W zasadzie to tyle.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję. Już otwieram dyskusję. Jeśli państwo pozwolicie, to uzupełniające pytanie i oddam państwu. Rozumiem, że tak: macie państwo 24 mld zł na starcie. Już liczę, jak do maja wszystkie spłyną. Kolejna transza, która może was zasilić z funduszy z KPO, to jest 4,2 mld zł, która nie jest związana z projektami. Jak wpłynie, to to również pójdzie do was na finansowanie, tak?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

To jest tak, że my tych środków jako PFR nie otrzymujemy. Każdą paczkę płatności, a w zasadzie zlecenia, które są zbierane, można powiedzieć, tak w przybliżeniu przez tydzień, składamy w jedną paczkę i lista wysyłana jest do ministerstwa funduszy z prośbą i informacją o tym, czy ministerstwo funduszy w porozumieniu z Ministerstwem Finansów podstawią nam środki na zrealizowanie tej paczki zleceń, która do nas dotarła. Robimy to cyklicznie. Jest to co tydzień. Można więc powiedzieć, że nie otrzymujemy środków, tylko…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozumiem, tylko chcę zrozumieć, bo pani minister powiedziała, że środki finansowe nie są związane z konkretnymi przedsięwzięciami, tylko z reformami, czyli jak gdyby nie są przypisane, nie pójdą na refinansowanie poniesionych już wydatków, prawda? Te 4,2 mld zł. I to samo będzie dotyczyło drugiego wniosku o płatność, bo on również nie jest finansowany. Dopiero w trzecim wniosku o płatność pani minister mówiła, że będą konkretne projekty. Chcę zrozumieć, gdzie te środki finansowe, jak wpłyną z Unii Europejskiej, znajdą się, aż trafią do beneficjenta końcowego i kiedy ten beneficjent końcowy otrzyma je, bo jak na finale w 2026 r. będziemy zamykali projekt, to wiadomo, że w dole, a więc zrealizowane, będziemy mieli konkretne projekty inwestycyjne, na które rozliczymy te środki, które z KPO wpłynęły. I to jest jedna rzecz.

Druga rzecz. Jak rozumiem do końca pierwszego półrocza zamierzacie państwo objąć prefinansowaniem projekty o łącznej wartości nieco ponad 2 mld zł – tak sobie próbowałem zsumować to, co pan dyrektor mówił. Jaki ten plan jest na koniec 2023 r., bo medialne informacje mówią, że to jest około 20 mld zł? Tyle powinno być tych projektów. Jak rozumiem państwo prefinansujecie już konkretne projekty.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

My prefinansujemy konkretne zlecenia wypłaty. Dla nas technicznie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zlecenia, ok., ale zlecenie ma być na konkretny projekt, który jest finansowany z KPO, tak?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Domyślam się, że tak, natomiast mogę powiedzieć tylko, jak wygląda to technicznie, ponieważ technicznie my to obsługujemy. Tak jak powiedziałem, merytorycznie nie wiemy o tym, czy to jest inwestycja, czy to jest, nie wiem, działanie, poddziałanie, poza tym, że możemy się domyśleć po tytule.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan mi nie może dziś podać listy projektów, które są objęte dotacją, rozumiem, na te 461 mln zł?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Mogę, ponieważ dostałem do wiadomości załącznik 2b z porozumień, które są zawierane pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację inwestycji a ministerstwem funduszy i w nich jest zawarta kwota finansowania, a w zasadzie wartości całych inwestycji oraz konkretne inwestycje wraz z harmonogramem. To oczywiście mamy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pani przewodnicząca Leszczyna.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

I to może pan nam udostępnić, jak rozumiem?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Tak, pani minister mówiła o tym, że dostarczymy.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Bardzo dziękuję. Przepraszam, że musiałam wyjść i nie mogłam słuchać, więc jeżeli pan już coś powiedział, to absolutnie szanuję i sobie odsłucham, bo rozumiem, że 24 mld zł to jest to, co macie państwo ze zwrotów z tej tarczy finansowej 1 czy 2. Czy państwo szacujecie… to znaczy, inaczej, musicie szacować. Czy z waszych analiz wynika, ile jeszcze powinniście dostać tych zwrotów? Czy pan już o tym… Dobrze. I to jest wszystko?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Teraz mamy17 mld zł, natomiast do końca lipca będzie 24 mld zł.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

I na tym kończymy zwroty, bo już więcej się nie należy, tak?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Będą niewielkie, ale takie już, powiedziałbym, nieznaczne kwoty, które odzyskujemy w ramach płatności nieregularnych przez naszych outsourcerów, którzy z tymi nieregularnymi pracują, ale mamy również…

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Rozumiem.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

…że decyzje były wydawane w postępowaniach wyjaśniających w tym czasie – powiedziałbym, nie wiem – w ciągu ostatnich 3 miesięcy również wydawaliśmy jakieś decyzje jeszcze pozytywne i od tego czasu biegną te 24 miesiące spłaty nieumorzonej części subwencji. Natomiast to są już wartości takie, powiedziałbym, nieznaczne.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Dwa króciutkie pytania, bo pan na pewno to wie. Gdybyście dzisiaj jako PFR chcieli wyemitować obligacje tak, jak ustawa na to pozwala, to jakie byłyby rentowności tych obligacji tak na dzisiaj, jak tu sobie siedzimy? To pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Czy pan wie, jaka jest rentowności tych obligacji unijnych? To znaczy, chodzi mi o porównanie kosztów długu, bo pani minister była łaskawa powiedzieć, że analizujecie państwo teraz, jak rozumiem, w rządzie opłacalność występowania o tę pożyczkę. Jakby więc pan nam porównał te dwa koszty?

I ostatnie. Oczywiście ja to powinnam wiedzieć, ale jakby pan to jeszcze powiedział. Tarcza finansowa 1.0 i 2.0, czyli w sumie ile państwo przekazaliście do firm, bo rozumiem, że około 24 mld zł to są zwroty? Ile te tarcze wynosiły? I to wszystko. Bardzo dziękuję.

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

Jasne. Jeżeli chodzi o… Od końca odpowiem. Jeżeli chodzi o to, ile wynosiły te dwie tarcze, to łącznie to było około – z tego, co pamiętam – 72-3 mld. Około 30% z tych tarcz jest tą częścią nieumorzoną subwencji, która będzie wracała do PFR w ramach tych spłat. Natomiast jeżeli chodzi o rentowność, to niestety ale nie mam takiej wiedzy, ponieważ gdyby tu siedział za mnie dyrektor finansów i controlingu, pewnie odpowiedziałby pani na to pytanie. Ja niestety nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Natomiast

możemy gdzieś tam pewnie historycznie mówić o tym, jakie są ostatnio emisje… Tak, z jaką emisją wychodził Bank Gospodarstwa Krajowego, ponieważ można powiedzieć, że to przecież byłyby tożsame obligacje z tymi gwarantowanymi przez Skarb Państwa. Natomiast również musimy pamiętać o tym, że ten rynek nie jest w tym momencie łatwy ani chłonny, jeżeli chodzi o obejmowanie obligacji. Jeżeli więc mówilibyśmy o tym, że mielibyśmy wyjść na rynek po środki, to na pewno nie po miliardzie od razu takimi jednorazowymi emisjami, tylko raczej takimi mniejszymi i dużo, dużo wcześniej musielibyśmy o tym wiedzieć.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Marku, już naprawdę ostatnie pytanie, bo ja bym bardzo prosiła – już nie wiem, kto na to pytanie odpowiedziałby, ale żeby Komisja dostała informacje o tym, jaki jest koszt tego długu, który zaciągamy w tym KPO. Tak. Pani minister rozumie, o co mi chodzi, tak? Koszt długu. Granty to są granty, natomiast dług – jak on jest oprocentowany? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan poseł Krawczyk, bardzo proszę.

Poseł Michał Krawczyk (KO) – spoza składu podkomisji:

Dziękuję. Chciałbym zapytać o te środki, które są w gestii poszczególnych ministerstw. Chciałbym wiedzieć, na co te środki są przeznaczane, bo domyślam się, że część wydatków to są środki, które są przeznaczane na jakieś projekty własne ministerstw, część to są inwestycje, a w związku z tym ministerstwa przekazują te pieniądze do ostatecznych beneficjentów, którzy te inwestycje realizują. Chciałbym zapytać, w jakim trybie te środki są przeznaczane. Czy to są konkursy? Kto sprawuje nadzór merytoryczny nad wydawaniem środków w przyszłości unijnych przez poszczególne ministerstwa?

Dyrektor departamentu PFR Sebastian Sobieraj:

To pytanie jest również do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, bo pan poseł pyta o merytorykę. To jest merytoryka, czyli w jaki sposób te środki są wydatkowane. Jak wspomniałem, my technicznie przekazujemy te środki. Nawet nie mamy możliwości ingerencji w zlecenie wypłaty, czyli my nie jesteśmy w stanie sprawdzić, czy ten beneficjent na końcu jest tym, którym powinien być, poza tym, że sprawdzamy go na polskich listach sanacyjnych i europejskich. Można więc powiedzieć, jesteśmy takim przekaźnikiem płatności, zapewniając środki na te płatności. Merytorycznie więc raczej prosiłbym o odpowiedź ministerstwo funduszy, natomiast z naszego doświadczenia i tych kontaktów, które mamy w tym momencie, realizujące wypłaty, podam nawet przykład ministerstwa rolnictwa, które ogłaszało konkursy dla rolników dotyczące wymiany dachów eternitowych na budynkach gospodarczych. Są to konkursy, które przez jednostki wspierające, przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa są ogłaszane i wiem, że taki konkurs również był. Nie wiem, być może jest nadal, ale wiem, że dosyć dużo tych wniosków wpłynęło. Mieliśmy informację o około 50 tys. wniosków dla ostatecznych beneficjentów. Na ile, że tak powiem, jest to rzeczywistością, to jednak poprosiłbym ministerstwo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie wiem, pani minister pomoże?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Tylko muszę poprosić o powtórzenie pytania.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Chodzi o to, na co konkretnie ministerstwo… Rozumiem, że chodzi o konkretne projekty, które w KPO są rozpisane we wskaźnikach i można odczytać od końca, jakie rezultaty projektu powinny być i w jakim celu konkretnie finansujemy te zadania, tak?

Poseł Michał Krawczyk (KO) – spoza składu podkomisji:

I w jakiej procedurze ministerstwa wydają te środki, które dostają z PFR?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Albo konkurs, albo projekty z listy własnej.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Tak, albo konkurs albo projekty z listy, które zostały już określone i wskazane w ramach dokumentu Krajowego Planu Odbudowy. Tam, gdzie nie ma konkretnych projektów pokazanych, każdy resort jest zobowiązany do przeprowadzenia procedury konkursowej i wyboru projektów zgodnie z określonymi kryteriami i regulaminem konkursu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Szanowni państwo, ponieważ umawialiśmy się tak, że…

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Jeszcze jedna rzecz…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak?

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

…którą bym chciała tylko wyjaśnić. Ponieważ ten system płatności w ramach Krajowego Planu Odbudowy jest naprawdę bardzo skomplikowany, żebyśmy wszyscy mieli jasność. Szanowni państwo, wyceniony jest każdy wniosek… Jest prosty, ale nie do końca. Tak, prostszy niż polityka spójności. Wyceniony jest każdy wniosek o płatność. Mam przed sobą teraz tę tabelkę dotyczącą trzeciego wniosku o płatność i ten trzeci wniosek o płatność wyceniony jest przez nas, przez Komisję Europejską na 3 mld euro. W ramach tego wniosku realizujemy mierniki, które zostały wskazane. Miernikiem na przykład jest wdrożenie standardów jakości opieki nad dziećmi. My te standardy przedstawiamy na podstawie dokumentów, czyli dajemy opublikowany raport, kopie standardów i tak dalej. Komisja Europejska zatwierdza wniosek, przelewa 3 mln euro na konto państwa członkowskiego i w ramach tych 3 mln euro będziemy realizować później inwestycje, które są odpowiedzią na chociażby ten miernik, czyli będziemy finansować opiekę w żłobkach, modernizować te żłobki, kupować sprzęt i tak dalej. Tak więc wygląda realizacja płatności w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Nie mamy więc konkretnych faktur. Nie będziemy już przedstawiać do Komisji Europejskiej faktury za zakup sprzętu do żłobka, za zapłacenie pracownikom za opiekę w tym żłobku, tylko już ten wniosek zostanie zrealizowany. Osiągnięciem tego jest wskaźnik, który został określony jako liczba wspartych placówek albo liczba objętych wsparciem dzieci do lat trzech. Z tego wskaźnika będziemy musieli się… Zabrakło mi wyrazu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozliczyć.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Rozliczyć, dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozumiem ten mechanizm, tylko nie rozumiem, skoro już pani minister to poruszyła, dlaczego tu jest mechanizm odwrotny, bo żeby osiągnąć ten miernik – pani podała tutaj opiekę żłobkową, ale to samo możemy zrobić przy transporcie zbiorowym – tam jest konkretny… Finalnie mamy zapisane „tyle pociągów będzie kupionych, tyle tramwajów, tyle autobusów zeroemisyjnych”. Musi być reforma wprowadzona, że w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców transport od 2025 r. jest wyłącznie zeroemisyjny. Dziś tego nie mamy, tak? Ale rozumiem, że jak będzie podjęta ustawa, która – *nota bene* również w tym roku jest przypisana do podjęcia, choć obserwując debatę publiczną, wiemy, że to jest niemożliwe do zrealizowania przed wyborami, bo to znowu wywołałoby jakieś napięcia, ale gdyby to było zrobione i ustawa zostanie podpisana przez prezydenta, to państwo wyślecie wniosek o płatność, ale przecież mierników zrealizowanych nie będzie, bo nikt tych projektów nie zrealizował, ponieważ ustawa uruchamia proces, otwiera – że tak powiem – możliwość, ale na finale trzeba podłożyć pod to konkretne projekty, potrzeba na to rok – dwa lata czasu, tak? Mówimy o czymś, co jest na zamówienie techniczne.

Nie wiem tego, dostajemy do przodu kasę? Bo tak by wynikało z tego, co pani minister mówi, że wniosek o płatność jest niejako zawsze zaliczką na dany program reform. Tak? Ok.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Trochę tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To jest odwrócona sytuacja w tym znaczeniu…

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Odwrócona sytuacja, tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

… jak mówiła pani przewodnicząca Leszczyna, sposób jest prostszy, bo zawsze dostajemy kasę do przodu, a nie do tyłu *de facto*, tak? Dopiero na finale rozliczamy się *post factum*.

Podsekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Tak, czyli warunkami potencjalnymi są…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ale już bardzo krótko, pani przewodnicząca, bo jesteśmy…

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Naprawdę bardzo krótko.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Obiecałem, że do godz. 14.00 skończę.

Poseł Izabela Leszczyna (KO):

Jednak zasada na tyle, na ile ja przeczytałam dokumenty i rozporządzenie o funduszu,… jest trochę odwrotnie, pani minister. Jest tak, że dajemy wskaźniki. Nie musimy się rozliczać, nie pokazujemy faktur. Dajemy „wskaźnik – zrobiony" i dopiero dostajemy pieniądze. Rozumiem… Nie, tak naprawdę to wynika z dokumentów. Natomiast rozumiem, że państwo wpadliście – absolutnie szacunek – na świetny pomysł „najpierw dajemy wszystkie reformy, które przecież nic nas nie kosztowały i dostaniemy kasę" i w związku z tym macie… To znaczy, nie, niestety właśnie nie macie. Pomysł genialny, realizacja do niczego. Mielibyście pieniądze na finansowanie tego wszystkiego, co zrobić trzeba i co po prostu kosztuje. I naprawdę ostatnie zdanie. Ta formuła, która jest, wymaga absolutnie niezwykłej uczciwości wszystkich osób zaangażowanych w finansowanie. I tak pozostawię to zdanie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Szanowni państwo, kończymy to posiedzenie. Poproszę, żeby… Skatalogujemy taki wykaz tych materiałów, które będziemy prosili, żeby zostały nam przesłane na piśmie. Może ja to spróbuję opisać i dostaniecie to państwo, i inne resorty również, żeby to było zrobione w miarę precyzyjnie. Żałuję, ale już nie ma czasu, bo nie dotknęliśmy w ogóle prefinansowania części pożyczkowej, a to również jest dosyć istotny element, tak? W przypadku farm wiatrowych rozwiązanie jest 15,5 mld zł. Jeżeli konkurs został na wszystko rozstrzygnięty, to jest pytanie, czy to w ogóle ma jakieś prefinansowanie czy nie? Tego nie wiemy, ale to już… Ale w czym? W mojej ocenie tylko minister edukacji na laptopy ma środki i te rozliczy *post factum*. Ale to jest jak gdyby osobny temat, więc może przy jakichś konkretnych projektach te inwestycje, bo Krzysiek Gadowski – przewodniczący innej podkomisji, mówił żebyśmy się temu przyjrzeli jako elementowi. Zrobimy więc połączone posiedzenie i może wtedy sobie tę cześć na konkretnym przykładzie wyjaśnimy.

Bardzo serdecznie dziękuję pani minister, pani dyrektor, panu dyrektorowi za informację. Dziękuję bardzo. Będziemy jeszcze prosili o te materiały, ale dostaniecie państwo wykaz. Dzięki.